

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

«Політологія»

«Politology»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю С2 Політологія

галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

_____ О. В. Черевко

(протокол № _____ від _____ 2025 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2025 р.

(наказ № _____ від _____ 2025 р.)

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ освітньої програми

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносин
Спеціальність	С2 Політологія
Спеціалізація	-
Освітня програма	Політологія
Кваліфікація освітня	Магістр політології
Кваліфікація професійна	-

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор

_____ В. М. Мойсієнко
_____ 2025 р.

Начальник навчально-методичного
відділу

_____ Л. Н. Смалиус
_____ 2025 р.

Директор ННІ міжнародних відносин,
історії та філософії

_____ А. І. Касян
_____ 2025 р.

Завідувач кафедри філософії, соціальних та
політичних наук

_____ Б. М. Калініченко
_____ 2025 р.

Гарант освітньої програми

_____ Б. М. Калініченко
_____ 2025 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітня програма «Політологія» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти – зі спеціальності С2 «Політологія» розроблена згідно з вимогами Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», Національного класифікатора України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010, Національної рамки кваліфікацій, Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Стандартів і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, Стандарту вищої освіти МОН України за спеціальністю С2 «Політологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти наказ №329 від 18.03.2021 р.

Програма відповідає другому (магістерському) рівню вищої освіти та шостому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікацій. Програма регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до процесу підготовки магістрів зі спеціальності С2 «Політологія».

Розроблено проєктною групою у складі:

1. Калініченко Б. М. – завідувач кафедри філософії, соціальних та політичних наук, доктор політичних наук, доцент, гарант ОП.
2. Шарий В. І. – доктор наук з державного управління, доцент кафедри менеджменту та державної служби.
3. Самойленко Л. Я. – кандидат наук з державного управління, доцентка кафедри менеджменту та державної служби.
4. Глебов Є. М. – директор Громадської спілки «Агенція підтримки підприємництва та інвестицій».
5. Шевченко І. О. – здобувач ВО у Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького 3 курсу спеціальності 052 «Політологія»

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Тренкін Ю. В. – секретар Черкаської міської ради, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії та права.
2. Сущенко Р. В. – перший заступник голови Черкаської обласної ради.
3. Душок В. І. – депутатка Черкаської міської ради (2014-2016). Заслужений журналіст України, Секретар Національної спілки журналістів України (з грудня 2020 р.). Заступниця голови Черкаської обласної організації НСЖУ (з грудня 2017 р.). Керівниця Черкаського регіонального представництва Всеукраїнського благодійного фонду «Журналістська ініціатива». Директор ТОВ ТРК «Ільдана».
4. Горбатенко В. П. – професор, доктор політичних наук, Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України.

1. Профіль освітньої програми

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. ННІ міжнародних відносин, історії та філософії. Кафедра філософії, соціальних та політичних наук
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр. Освітня кваліфікація: магістр політології
Офіційна назва освітньої програми	Освітня програма
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання - 1,4 роки. Очна (денна), заочна, дистанційна.
Наявність акредитації	Не акредитована.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня бакалавр
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньо-професійної програми	Не акредитована.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://philosophy.ck.ua/
2 – Мета освітньої програми	
Підготувати кваліфікованих фахівців-політологів: які здобули концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань; які отримали спеціалізовані уміння/навички розв’язання проблем, необхідних для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур; які здобули здатність інтегрувати знання та розв’язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах також можуть розв’язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або	

обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності;
 які можуть зрозуміло і недвозначно донести власні знання, висновки та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються;
 які можуть управляти робочими або навчальними процесами, що є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів;
 відповідальні за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів;
 які здатні продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

3 – Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини. Спеціальність С2 «Політологія» <i>Об'єкти вивчення:</i> політичні відносини між акторами та інститутами на місцевому, національному та глобальному рівні (politics, policy, polity), влада та урядування, політичні інститути та процеси, політичні трансформації, публічна політика, світова політика та політика окремих країн та регіонів. <i>Цілі навчання:</i> набуття здатності розв'язувати складні задачі та проблеми у політичній сфері та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> нормативна та емпірична політична теорія, політична методологія, порівняльна та прикладна політологія, глобальні та регіональні студії, спеціальні політологічні дисципліни. Методи, методики та технології: кількісні та якісні методи досліджень, технології та інструментарій аналізу політичної сфери. <i>Інструменти й обладнання:</i> сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та програмні продукти, які застосовуються у практичній політичній діяльності та дослідній роботі у сфері політичних наук.
Орієнтація освітньої програми	Освітня академічна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Освіта за спеціальністю Політологія в галузі знань Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини про політичні відносини між суб'єктами та об'єктами інститутами на місцевому, національному та глобальному рівні політичні відносини між акторами та інститутами на місцевому,

	національному та глобальному рівні (politics, policy, polity), влада та урядування, політичні інститути та процеси, політичні трансформації, публічна політика, світова політика та політика окремих країн та регіонів.
Особливості програми	Особливістю програми є достатньо тривалий досвід викладання дисциплін спеціальності «Політологія» кафедрою філософії соціальних та політичних наук в Навчально-наукових інститутах Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (з 1994 р.). Серед інших важливих особливостей спеціальності є наявність ОП «Політологія» першого (бакалаврського) рівня галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» спеціальності С2 «Політологія». У навчальний процес систематично запроваджуються результати сучасних наукових пошуків у царині політичної науки, в тому числі науково-дослідницької роботи викладачів кафедри, які активно розвивають цей напрямок своєї діяльності; форми та зміст навчальної роботи кафедри збагачує наукове та навчально-методичне співробітництво. Акцент на широкому огляді та глибоких знаннях сфери політичних відносин, політичної системи суспільства, політичних інститутів, питань внутрішньої і зовнішньої політики, міжнародних відносин; у галузі аналізу, діагностики прогнозування політичних процесів і управління ними. Також здобувачі мають можливість отримати практичні навички роботи у Центрі аналітичних досліджень ЧНУ «Прагма», який працює на базі ННІ міжнародних відносин, історії та філософії і зокрема кафедри філософії, соціальних та політичних наук. Центр проводить комплексні дослідження: 1) Соціальних структур, інститутів, соціальних явищ, процесів та ін.; 2) Дослідження соціальної структури і створення соціокарт на основі основних показників: соціально-економічний статус, політичні орієнтації, етногенез, екологічна безпека, релігійні, культурні та інші особливості та ін.; 3) Аналіз соціальної напруженості та конфліктного потенціалу різних груп населення (залежно від роду діяльності, соціального статусу, місця проживання тощо);

	4) Дослідження кон'юнктури ринку та споживацьких орієнтацій населення (у т.ч. залежно від соціально-економічного статусу, соціально-демографічних ознак тощо); 5) Соціологічний супровід виборчої кампанії; 6) Соціологічний супровід виборчої кампанії політичної партії; 7) Визначення політико-владного потенціалу окремих соціальних груп населення і прогнозування їх політичної поведінки; 8) Визначення ефективності політичної реклами. Аналіз впливу ЗМІ на формування політичних уподобань населення; 9) Формування рейтингів у політичній сфері: діячів, партій, громадських організацій. Серед експертів центру – науковці, працівники ЧНУ ім. Б. Хмельницького, які мають досвід аналітичної, політтехнологічної діяльності, напрацювання в різних сферах суспільного життя.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Набуті компетентності можуть бути застосовані в експертно-аналітичній, науково-дослідницькій, політико-організаційній, громадській та суспільно-політичній діяльності. Робочі місця в органах державної влади, політичних організаціях (експерт із суспільно-політичних питань). По завершенню навчання за освітньою програмою магістр політології може здійснювати види діяльності, що вимагають практичної та аналітичної роботи щодо формування та реалізації державної політики як засобу управління політичними процесами і явищами з урахуванням кола та складності професійних завдань та обов'язків рівня магістра політології. За національним класифікатором професій ДК 003:2010 випускник може обіймати посади: 2443.2 Політолог. 2443.2 Політичний оглядач. 2443.2 Консультант із суспільно-політичних питань (в організаціях і установах, в партіях та громадських організаціях). 2443.1 Науковий співробітник-консультант (політологія, політична історія, політична філософія).

	2443.1 Науковий співробітник (молодший науковий співробітник, науковий співробітник, науковий співробітник-консультант). Працевлаштування можливе на підприємствах будь-якої організаційно-правової форми (комерційні, некомерційні, державні, муніципальні) усіх форм власності.
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою третього (доктора філософії) освітньо-наукового рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через практично-орієнтовані наукові семінари, онлайн навчання. Під час освітнього процесу передбачено науково-дослідницьку, науково-педагогічну та переддипломну практики. При цьому, обсяг освітньої програми становить 90 кредитів ECTS. Мінімум 35 % обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених відповідним Стандартом вищої освіти.
Оцінювання	Письмово-усні та письмові іспити, заліки, диференційовані заліки, семінари, есе, презентації самостійних досліджень, контрольні роботи, звіти із асистентської та виробничої практик, захист кваліфікаційної роботи за участі науковців та студентів.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру у політичній сфері, що характеризуються невизначеністю умов і вимог, із застосуванням фахових досліджень та/або здійснення інновацій.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК05. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК07. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

	ЗК08. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
Фахові (спеціальні) компетентності (ФК)	СК01. Усвідомлення природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації. СК02. Спроможність здійснювати фахову педагогічну та/або науково-педагогічну діяльність у закладах освіти. СК03. Критичне осмислення проблем та принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів. СК04. Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. СК05. Спроможність комплексно використовувати нормативу та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу. СК06. Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні. СК07. Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультатійні функції на національному та міжнародному рівні.
7 – Програмні результати навчання	
	ПР01. Застосовувати для розв’язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту. ПР02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.

	ПР03. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері політології. ПР04. Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень. ПР05. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог. ПР06. Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів. ПР07. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності. ПР08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Усі науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітню програму відповідають профілю та напрямку дисциплін, що викладаються, мають необхідний стаж педагогічної роботи та досвід практичної роботи. У процесі організації навчального процесу залучаються професіонали з досвідом дослідницької, управлінської, інноваційної, творчої роботи та/або роботи за фахом.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення дозволяє повністю забезпечити освітній процес протягом всього циклу підготовки за освітньою програмою. Також при кафедрі філософії та релігієзнавства створені спеціалізовані центри розвитку компетентностей: центр філософсько-теологічних досліджень та когнітивної риторики, філософські гурток та школа, соціогуманітарна лабораторія, центр соціологічних студій, бібліотечні електронні ресурси, електронні наукові видання, електронні навчальні курси із

	можливістю дистанційного навчання та самостійної роботи, хмарні сервіси.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Університет має власний веб-сайт за адресою www.cdu.edu.ua, де розміщено інформацію щодо інформаційного та навчально методичного забезпечення освітнього процесу. Інформаційне забезпечення ґрунтується на використанні ресурсів: загальноуніверситетських та кафедральних бібліотек, мережі Internet з вільним доступом, колекцій цифрового репозиторію. Навчально-методичне забезпечення засновано на розроблених для кожної дисципліни робочих навчальних програмах, а також програмах практичної підготовки за спеціальністю. В наявності завдання для самостійної роботи студентів, методичні рекомендації для виконання курсових та кваліфікаційних робіт. Критерії оцінювання знань та вмінь студентів розроблено для поточного та семестрового контролю з кожної дисципліни, а також для підсумкової атестації за спеціальністю.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між ЧНУ та університетами України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між ЧНУ та університетами інших країн.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе на умовах вступу відповідно до Правил прийому до Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

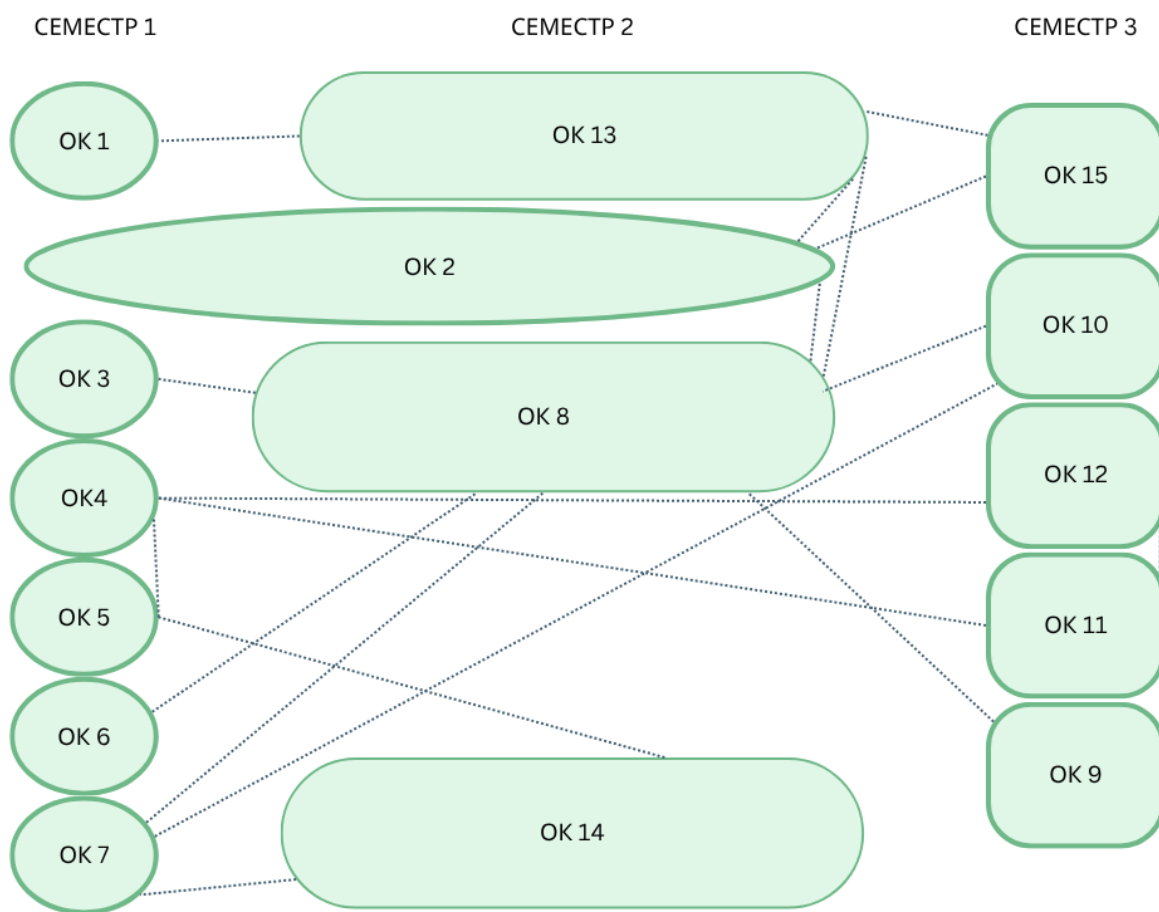
Перелік компонентів освітньої програми та їх логічна послідовність

1. Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, атестація)	Семестр	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1. ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОПП				
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ				
OK1	Методологія та організація наукових досліджень	1	3	Залік
OK2	Наукова комунікація іноземною мовою	1,2	6	Залік, Екзамен
OK3	Філософія політики	1	3	Екзамен
OK4	Політичний маркетинг	1	5	Екзамен
Разом			17	
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ				
OK5	Політична аналітика	1	3	Екзамен
OK6	Політичні технології	1	3	Залік
OK7	Політична конфліктологія	1	4	Залік
OK8	Політична комунікація в соціальних мережах	2	3	Екзамен
OK9	Соціальна філософія	3	5	Залік
OK10	Політична соціологія	3	5	Екзамен
OK11	Парламентаризм	3	4	Залік
OK12	Кратологія	2	4	Екзамен
OK13	Науково-дослідницька практика	2	6	Екзамен
OK14	Виробничо-фахова практика	3	9	залік
OK15	Кваліфікаційна робота		3	
Разом			49	
Загальний обсяг обов'язкових компонент			66	
2. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОПП				
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ				
BK1	Вибіркова міжгалузева дисципліна	2	3	Залік
Разом			3	
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ				
BK2.1	Інтернет-технології в політиці	1	6	Залік
BK2.2	Політичне моделювання та основи політичного консалтингу			
BK2.3	Соціальна політика держави			
BK3.1	Політична глобалістика	2	6	Залік
BK3.2	Публічна політика			
BK3.3	Економічна політика держави			
BK4.1	Євроінтеграція	3	5	Залік
BK4.2	Прийняття та реалізація політичних рішень			
BK4.3	Антикризова політика держави			

BK5.1	Медіаграмотність у сфері штучного інтелекту	3	4	Залік
BK5.2	Міжнародне публічне управління і безпека			
BK5.3	Інформаційна безпека держави			
Разом			21	
Загальний обсяг вибіркового компонента			24	
Загальний обсяг освітньої програми			90	

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми здобувачів освіти	атестації вищої	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги кваліфікаційної роботи (за наявності)	до	Кваліфікаційна робота має передбачити самостійне розв'язання складної задачі або проблеми у політичній сфері на основі фахових досліджень та/або здійснення інновацій. У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на офіційному сайті або в репозитарії закладу вищої освіти або його підрозділу.

Оцінювання результатів, здобутих шляхом неформального навчання

Оцінювання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (згідно наказу МОН від 08.02.2022 №130 та «Положення про порядок визнання у Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького результатів навчання» (01.09.2023, наказ №151), здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти відбувається за визначеною процедурою в кілька етапів. Вона передбачає виокремлення форм (видів) діяльності, розробку критеріїв та методики оцінювання (за участю здобувачів освіти, що забезпечує прозорість та відкритість). Критерії оцінювання неформального навчання включають: наявність чітких цілей та завдань, відповідність результатів неформального навчання визначеним освітньою програмою компетентностям, якість представлення результатів неформального навчання (презентацій, звітів та ін.), обґрунтування значущості результатів неформального навчання для подальшого навчання й кар'єри здобувачів вищої освіти.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15
ЗК01	+	+	+				+	+	+		+	+	+	+	+
ЗК02	+		+		+	+			+	+		+	+	+	+
ЗК03						+	+	+	+		+		+		+
ЗК04	+	+	+										+	+	+
ЗК05	+			+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
ЗК06	+	+				+						+			+
ЗК07		+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+
ЗК08		+						+							
СК01			+		+	+	+				+	+			+
СК02			+	+					+	+					+
СК03	+				+	+				+					+
СК04			+	+				+	+	+	+	+	+	+	+
СК05				+	+	+			+	+					+
СК06	+	+					+	+	+		+	+			+
СК07	+		+	+	+	+				+			+	+	+

«Політологія»

[illegible]